

Vytoužená Praha! (s pauzami od roku 1842-1862)

V roce 1842 se Božena stěhuje s rodinou do Prahy. Splnil se jí sen, na který dlouho čekala. Prvním místem pobytu rodiny Němcovy byl dům U Zeleného stromu čp. 1050 v ulici Na Poříčí. Žili v něm do roku 1845. Zde se jim 2. října 1842 narodilo čtvrté a poslední dítě, **Jaroslav**. Porod byl komplikovaný a zdraví matky bylo vážně poškozeno na celý zbytek jejího života.

Jaroslav (1842-1898)

- předčasně narozen, častá onemocnění v dětství i v dospělém věku
- výtvarně nadán, nedokončené studium na výtvarné akademii v Mnichově
- retušér a malíř fotografií ve fotografickém závodě bratří Wintrů v Praze, přitom studium Akademie výtvarných umění v Praze a studium angličtiny
- učitel kreslení a rýsování na gymnáziu v Oděse, byl ředitelem gymnázia v Rovně, pak ve Vinnici, kde měl zahradu a byl členem kanadské společnosti ovocnářů - autor knihy *Přemýšleno o plodovodstvo v Severní Americe* (Pěstování plodin v severní Americe)
- v Rusku společně s manželkou Marií Pavlovnou vychovával nemanželského syna Karla Jaroslava, zvaného Jarku, tedy svého synovce
- pohřben ve společném hrobě s matkou a sestrou na Vyšehradě v Praze

B. Němcová se v Praze seznamuje s doktorem Josefem Radomilem Čejkou (1812-1862), který se stává jejím osobním lékařem a který brzy poznává její

literární talent. Dalším rodinným přítelem se stává spisovatel Josef František (Franta) Šumavský (1796-1857).

Významnou událostí pražského pobytu Boženy Němcové je český bál v budově Žofína na Slovanském ostrově 8. února 1843. Božena okouzluje tamní společnost svou krásou a inteligencí. Seznamuje se zde s mladým medikem Václavem Bolemírem Nebeským (1818-1882), do kterého se zamiluje a který se stává její citovou i literární oporou. Jeho osobnost podněcuje Boženu k napsání první básně, která byla současně její první tištěnou prací - *Ženám českým*. (5. 4. 1843 v časopise Květy). Zde se poprvé podepisuje vlasteneckým jménem **Božena**.

Vztah obou umělců trvá přibližně do října téhož roku, než Nebeský odjíždí na studia do Vídně.

V letech 1843 a 1844 píše Božena první básně, pohádky a pověsti. Srpen a září 1844 tráví Božena s dětmi a doktorem Čejkou u rodičů v Ratibořicích, kteří se chystají přestěhovat do Zaháně. Podruhé ve svém životě tančí na jiřinkovém báli v České Skalici.

Jaroslav, nejmladší syn Boženy Němcové, narozený v Praze r. 1842

Rodinný lékař Josef Radomil Čejka, který odhaluje literární talent Němcové. O rok později Němcová poprvé publikuje a poprvé se podepisuje vlasteneckým jménem Božena.

Staré bělidlo v Ratibořickém údolí, kde se Němcová v létě 1844 ubytovala, a kam později situovala děj Babičky. Panklové ve skutečnosti bydleli v přízemí hospodářského dvora zámku; 1941

Kresba Adolfa Kašpara, zachycující druhý byt Panklů v Ratibořicích. Do roku 1830 bydleli v chalupě, kterou dala kněžna Zaháňská zbořit a na jejím místě postavit skleník.

Expozice ve druhém bytě Panklových v přízemí hospodářského dvora zámku; 40. léta 20. století